

- בלמס -

טלפון: 02-5428100

פקס: 02-5428118

א' בסיון, התשע"ה

19 מאי 2015

סימוכין לשכ"מ:

88289615

לכבוד
עו"ד שרונה אליהו חי
האגודה לזכויות האזרח בישראל

ג.נ.

הנדון: פנייתך למפכ"ל בנושא הפגנות בני הקהילה האתיופית

בסימוכין ל: מכתבך שהתקבל ביום 18.05.15

1. הריני מאשרת קבלת פנייתך בלשכתנו.
 2. הריני להשיבך, כי שוטרי משטרת ישראל פועלים, בתקופה זו, לילות כימים, על מנת לשרת במסירות ובנאמנות את אזרחי המדינה. במסגרת זו, מיישמת משטרת ישראל מדיניות המושתתת על מערכת איזונים ומאפשרת הבעת מחאה וחופש הביטוי מחד, תוך מניעת פגיעה בכלל הציבור ושמירה על הסדר הציבורי, מאידך.
 3. אנו דוחים את הטענות שנכתבו בפנייתך באשר להפעלת אלימות מופרזת על ידי משטרת ישראל בהפגנות הקהילה האתיופית בירושלים ובת"א.
 4. בתאריך 30.04.15 נערכה הפגנה מול המטה הארצי בירושלים. ההפגנה לא תואמה מול משטרת ישראל ומארגניה לא ביקשו רישיון לקיומה. על אף היעדר רישיון להפגנה, הוחלט לאפשר את קיומה תוך שמירה על הסדר הציבורי במקום.
- ההפגנה התפתחה למספר אירועים אשר הלכו והסלימו. ראשית, גלשה ההפגנה אל כביש חיים בר לב לכיוון הגבעה הצרפתית תוך חסימת צירי תנועה ותוואי הרכבת הקלה. בהמשך, החלו המפגינים לצעוד לעבר בית ראש הממשלה במקביל, במספר מוקדים נוספים בעיר ירושלים כגון כיכר ציון, גשר המיתרים והכניסה לעיר, התרחשו הפרות סדר אלימות אשר כללו יידוי אבנים וחפצים נוספים לעבר כוחות המשטרה, תקיפות שוטרים וגרימת נזק לרכבי משטרה ואזרחים אשר היו במקום.
- יצוין, כי חרף היעדר רישיון וחרף הפגיעה האנושה שגרמה ההפגנה לשגרת החיים של תושבי העיר ירושלים- משטרת ישראל אפשרה את ההפגנה לאורך שעות ארוכות.

- בלמס -

בנוסף, לאורך כל האירוע נעשו ניסיונות הידברות מול מארגני המחאה, ללא הועיל.

כאשר המפגינים הגיעו לכיכר פריז נערכה המשטרה למניעת פגיעה בבית רוה"מ. בעקבות התפרעות המפגינים בניסיון לפרוץ את המערך שכלל יידוי אבנים, בקבוקים, חפצים, תקיפות שוטרים ולאור חשש לפריצת המערך ופגיעה במוסדות שלטון / בית ראש הממשלה, ניתנה הוראת פיזור להתפרעות האלימה והחל שימוש באמצעים על פי מדרג לפיזור המון. עם הפסקת ההתפרעות והאלימות כלפי כוחות המשטרה נפסק השימוש באמצעים.

יודגש, כי סד"כ המשטרה והאמצעים בהם נעשה שימוש באירוע הופעלו באופן נקודתי ומבוקר, בהתאם להנחיות המפקדים בשטח ולאור חומרת הפרות הסדר, כאשר מדיניות ההפעלה לאורך כל האירוע הייתה לשמור על איפוק ולאפשר את ביצוע המחאה.

5. ביום א' 3.5.2015 נערכה הפגנה בעיר ת"א במספר מוקדים. ההפגנה לא תואמה מול משטרת ישראל וגם במקרה זה מארגניה **לא ביקשו רישיון לקיומה**. חרף האמור, משטרת מחוז ת"א פעלה על מנת לאפשר קיום המחאה.

משטרת מחוז ת"א נהגה באיפוק אל מול חסימת כביש איילון – עורק תנועה מרכזי למשך זמן רב, חסימת צירים נוספים והתפרעות חלק מהמשתתפים כפי באה לדי ביטוי בחלקים שונים של העיר, תוך יידוי חפצים לעבר הכוחות, תקיפת שוטרים, גרימת נזק לרכוש ולנכסיהם משטרה ועוד.

גם באירוע זה חלה הסלמה בהתפרעות, עד כדי סיכון חיי אדם, סיכון ביטחון הציבור וגרימת נזק לרכוש, ולאור זאת, הפעילה המשטרה כוחות ואמצעים בהתאם ובשיקול דעת. השימוש באמצעים נעשה על פי מדרג קבוע ותו"ל לטיפול בהפס"ד.

כן יצוין, כי במהלך ההפגנה, נעשו ניסיונות לאתר גורמים מובילים מהקהילה האתיופית לצורך הדברות, ובכל שלבי האירוע התקיימו שיחות עם מי שנראו כמתאימים להידברות או הציעו עצמם כמי שביכולתם להשפיע על פעילות המפגינים, ללא הועיל.

6. מכל האמור עולה, כי בשני האירועים משטרת ישראל פעלה באיפוק ובמתינות, תוך יישום מדיניות של הכלה, חרף היעדר רישיון וחרף מיקום ההפגנות בלב ליבן של הערים ירושלים ותל אביב, אשר פגעו פגיעה קשה בשגרת יומם של התושבים. אך כאשר האירועים הסלימו לכדי חשש לפגיעה בחיי אדם ופגיעה של ממש בסדר הציבורי, אז נדרשה המשטרה, מתוקף תפקידה, חובתה ואחריותה הציבורית, למנוע פגיעה בביטחון הציבור.

- בלמס -

7. בהזדמנות זו, מצאתי לנכון לעדכן במקצת מפעילות משטרת ישראל בממשקיה עם בני הקהילה האתיופית.
8. משטרת ישראל מעניקה קשב ארגוני רב לשיפור הכשירות התרבותית ומציידת את שוטריה בתרבות של ידע ומיומנויות במטרה לספק שירות יעיל לבני התרבויות השונות.
9. משטרת ישראל קיימה ימי עיון בנושא הכשירות התרבותית לסגל הפיקוד המורחב, בו התמקדנו בארבעה מגזרים וקהילות בישראל, וביניהן בני העדה האתיופית.
10. בימי העיון התפתח שיח פורה עם נציגי בני העדה האתיופית ואכן שמענו וקיבלנו תובנות לגבי המקומות בהם יש מקום לשיפור בהתנהלות המשטרה.
11. עוד במסגרת זו, התקיים מפגש עם הרב ד"ר שלום שרון, הרב האתיופי של הקהילה בקריית גת, אשר הוזמן להרצאות בפני פורומים משטריים נוספים.
12. בשנת 2014 התחלנו מספר תהליכים בנושא הכשירות התרבותית, הממוקדים בחברה האתיופית, שנמשכים גם בשנה זו, במסגרתם התקיימו מספר מפגשים וסדנאות למפקדים ושוטרים. בין היתר הועלתה בפני הנוכחים הצגת היחיד "באמהרית זה נשמע יותר טוב" של יוסי וואסה, אשר מוצגת במסגרת קורסים במכללה הלאומית לשוטרים. כמו כן, הוצא לאור מטעם משטרת ישראל ספר בשם "עשן ואמיץ" הפותח צוהר להכרת התרבות הייחודית ממנה הגיעו עולי אתיופיה.
13. תהליך ראשון הוא העברת מערך שיעור בנושא הכשירות התרבותית לכלל שוטרי התחנות, בדגש על הכרת מורשת יהדות אתיופיה.
14. תהליך שני ממוקד במערך הנוער – כחמש מאות קצינים ושוטרים, אשר עוברים סדנא בת יומיים בנושאים של מימוש הפוטנציאל האנושי, המבנה החשיבתי של 'להיות אזרח', ההורה והשוטר כמתווכים ותכנים נוספים. בסדנא זו ניתן דגש לדור הצעיר של יוצאי אתיופיה, לאור הנתונים אודות ייצוגם בחלק העברייני של אזרחי ישראל לעומת חלקם באוכלוסייה.
15. תהליך נוסף הוא תהליך עומק שעוברות שבע תחנות המשרתות אוכלוסייה גדולה של יוצאי אתיופיה – חיפה, נתניה, באר שבע, אשקלון, אשדוד, רחובות ופתח תקווה, אשר כולל הידברות מוגברת עם ראשי הקהילה, הרצאות וסדנאות בהשתתפות כל שוטרי התחנה, מפגשים עם בני הקהילה ואירועים משותפים שונים, שמטרתם להוביל לשינוי תפיסות ועמדות, בקרב שני הצדדים.

- בלמס -

16. בחלק ניכר של תחנות אלו אף מתקיימים אירועים משותפים עם הקהילה לרגל חג הסיגד, שיעורים בדמוקרטיה בשפה האמהרית המועברים ע"י שוטרים לבני הקהילה המבוגרים, שיעורי הכנה למבחן התאוריה שמעבירים שוטרי תנועה לבני הנוער מהקהילה, "בית חם" לתמידי בית ספר יסודי לצורך הכנת שיעורי בית וקבלת ארוחה ועוד.

17. תכנית חשובה נוספת הפועלת במשטרת ישראל כתוכנית דגל היא תכנית מיל"ה. תכנית זו מעודדת נערים רבים מבני העדה אשר התדרדרו לביצוע עבירות פליליות לשוב למסלול חיים נורמטיבי. בני הנוער נחשפים להרצאות בנושאים שונים, לצד שילובם בפעילות חווייתית מעשירה כגון סיורים פעילות תרומה לקהילה. בסופו של מחזור נבחנת האפשרות למחיקת רישום פלילי של נערים העומדים בקריטריונים שהוגדרו מראש. בשנת 2015 בלבד (ינואר-אפריל) השתתפו בתוכניות מיל"ה כ- 120 בני העדה האתיופית. סך הכל השתתפו עד עתה כ- 570 בני העדה האתיופית בתוכניות מיל"ה ברחבי הארץ.

18. כן אעדכנך, כי במשטרת ישראל משרתים רבים וטובים מבני העדה האתיופית, התורמים יום-יום לביטחון תושבי המדינה ומהווים מקור לגאווה לארגון. כיום משרתים במ"י 663 שוטרים בני העדה האתיופית וכ- 138 מועמדים מצויים בשלבים שונים בהליכי גיוס, כאשר מבוצע תהליך מיון מותאם שגובש לאחר חשיבה דקדקנית בנושא.

19. נוכח האירועים האחרונים, נפגש מפכ"ל המשטרה עם נציגי הקהילה האתיופית בנוגע לנושאים העומדים בבסיס מחאתם ואנו נמשיך לפעול עמם בשיתוף ידיים.

20. כמו כן, הוקם צוות מעשי בראשות ראש אמ"ש, בו שותפים קצינים ממגוון מגזרים בעשייה המשטרתית ונציגים בכירים של הקהילה האתיופית. צוות משותף זה פועל בימים אלה, במספר אפיקי פעולה, במטרה למצוא דרכים לצמצם את חוסר האמון, לשפר את השירות לקהילה ולהגביר את שיתוף הפעולה בין הקהילה לבין המשטרה.

21. לסיכום, משטרת ישראל תמשיך לפעול במסירות למימוש הזכות הלאומית שניתנה לנו בהגנה על שלומם וביטחונם של תושבי ישראל בכל עת, תוך חיזוק הקשר עם הקהילה והתאמת המענה המשטירתי לצרכים הייחודיים של התרבויות השונות.

בברכה,

עו"ד לינס חמד, רפ"ק
ק' תיאום וארגון לשכ"מ